НИВА
1920

РІК І. ЛИСТ ЗА МАЙ ЧИСЛО V.

НИВА

Виходить раз в місяць у Віннінеґу

Vol I. Winnipeg, Man., Canada, May No. V.

ПРЕЧИСТА ДІВО, МАТИ РУСЬКОГО КРАЮ

І знов весна. Знов завитав до нас чудовий, красний май, чудотворною Божою рукою засипав луги і сади квітами, ниви і левади зеленню, а ліси і діброви співами щебетучих птичок.

І знов по всьому українському краю всюди, де ще в серцях не згасла надія на поміч великої Цариці неба і землї, озвуть ся співи, мольби, а з уст поневолених українських синів буде переходити, як відгомін пісня: "Пречиста Діво Мати руського краю".

І знов зароять ся прибраними святочно, людьми шляхи, до всїх чудотворних місць, щоби там перед обличем могучої, вселаскавої Цариці зложити свою радість, втїху, горе і печаль.

І піде бідний і богатий, господар і зарібник, пан і дїд жебручий до стіп тої Неньки, що перед нею всї єї дїти мають однакову мірку безмежної ласки і помочи.

І чи се перша така весна, перший май?!

Ой ні! Рік річно, від коли на українській землї з першим світлом науки Христової, український нарід став почитати Пречисту Дїву, від тодї перед єї іконою і в єї

святинях клонили свої голови заєдно князї і гетьмани, бояри і старшина, лицарські шелони і народ...

Імя Марії і імя українського краю звязані з собою так тїсно, як судьба з житєм чоловіка.

Як отворимо картки історії нашого бідного народа, як перейдем і переглянем їх докладно від найдавнїйших часів аж до найновійших, то побачимо, що з іменем Пречистої вяжесь судьба українського народа через вєсь час його існования, що не даром названо Пречисту Материю руського краю.

Був час княжого правлїня, хвали і слави українського народа.

Перед побідними фанами українського війска клонились вороги, перед могучостию українських князів корились сумежні держави. Але на тих побідних фанах і прапорах ясніли образи Богородиці, біля царських палат і хоромів лишились храми в честь Пречистої. Перед походом на війну, чи перед яким важним дїлом, що рішало судьбу українського народа, засилали всї мольби до Пречистої, а по вдалім бою, по побідї в днях чести не обминув нїхто храму Царицї руського краю.

І український нарід вірив, що лиш під прапором Пречистої він вибєсь між всїми иншими народами на ступінь чести і хвали. Не дивож, що вже від тих найдавнїйших часів зачинаєсь перше почитанє Пречистої Дїви, що нарід горнув ся до Неї, як дрібні дїти до любої неньки.

Прийшов час упадку українського народа, час нападів Татар диких, час неволї для українських синів в татарських тюрмах. Та нарід і тоді не забуває про Пречисту. В своїх красних пісних величає єї і просить помочи і спасеня. Як би хто потрафив зібрати пісні з тих давних часів, то майже половина з них були би молитвами до Богородиці.

Чому се так?

Український нарід зрозумів, що лиш Пречиста Дїва є найбільшою його заступницею перед Богом і одинокою

охороною покривджений, бідних, бідних, як сиріт розбитих дїтий українського народа.

Але і той час минув ся, а прийшов час козаччини. Думав би хто, що ті люди, що вічно лиш в бою гуляли з шаблями, не видячи нїчого кромі пожару і згарищ, затратили в собі іскру любови і почитаня Дїви Марії.

Навпаки! Січ козацька була під охороною і покровительством Пречистої! В церкві лишались ікони Дїви Марії, перед якою складали свої мольби козаки, чи то просячи о благословеньство йдучи на війну, чи то дякуючи за щасливу побіду. Пошана і любов до Пречистої була в козаків дуже велика.

В цїлім українськім краю від Сяну по Дніпро, від Буга по Карпати, де лиш чути рідну мову і рідне слово не знайде нїхто ні одної хати, деби не було образа Пречистої, не знайде нїхто ні одної людини, яка не вважалаб Пречисту за свою найбільшу Покровительку.

Більшість церков і храмів присвячена Принепорочній Дїві Марії, а се все лиш вислїд любови і шани, яку плекає в своїм серцю весь український нарід до Пречистої. Не даром же той сам нарід зложив в честь Єї красну пісню і назвав Пречисту, Материю руського краю.

Так, Пречиста була і буде Материю руського краю. Весь народ з довірєм горнувсь і горнеєсь до неї, а горнутись мусить, бо нарід наш, як та сиротина, полишений під плотом. В нїкого нема йому ні помочи, ні потїхи, хиба в Неї, одної Матери руського, бідного краю.

А ось і май, місяць присвячений Пречистій.

Залунає по краю пісня, молебні, мольби, молитви, а коло Пречистої згорнуть ся всї українські дїти, як рідні дїти коло неньки.

Та тут одно бажанє до тих дїтий!

Так, як Пречиста Дїва Марія є так само доброю Материю для всїх дїтий, так і ті дїти повинні бути однаково добрі, одні силою і гадками, почуванєм і любовію між собою і до неньки Марії. Як понесуть мольби до Пречистої, то най ті мольби будуть однакові, най між дїтьми не бу-

де братньої сварні і роздорів, ненависти і гніву, лиш най всї они одними усти і серцем заспівають пісню в маю: Пречиста Дїво Мати руського краю, руських дїтий, руського народа того, що спільний вірою, мовою і почуванєм хоче бути і стояти за права своєї віри, свого народа, під охороною Дїви Марії, при могучім і непохитнім прозорї одного, Римського Пастиря.

ЗА ВСЇХ МОЛИШИ СЯ, БЛАГАЯ

Чи знаєш, відки в ясну яр
Приймають цьвіти майський чар?
А відки птахи й ручаї
Беруть мельодиї свої?

Чи знаєш, хто в душі твоїй
Плекає майські цьвіти мрій?
Хто їй дає таємну власть
Поконувати земну страсть?

Коли не знаєш, то спитай,
Кому поклін приносить май,
Кому співає пісню він,
Якої повен кождий дзвін.

А заки май подасть отвіт,
Вже прибраний красою сьвіт
Представить ся твоїм очам
Як майської Царицї храм.

Пречиста Дїва Марія

ПОГАНИН ПРО ІСУСА ХРИСТА

Цїкаву річ подамо вам нині до відомости. Ото бачите, недавно тому далеко на сході найшов якийсь монах в святій земли, в Єрусалимі лист римського намісника Публія Лентуля, що жив ще перед Пилатом. В тім листї доносить Лентуль свому цїсареви всьо, що чув про Ісуса Христа від людий і всьо що бачив сам на Нїм.

Послухайте з увагою! — Ось так зачинає Публій Лентуль свій лист, до римського цїсаря:

"Певно з цїкавостию приймеш, Кесарю, ось тоту новину, про яку тобі дещо зараз розкажу. Знаю, що бажаєш пізнати і довідати ся неодно за того чоловіка, що тут поміж нами жиє і відзначає ся відвагою і силою — бриж недавно і ти сам за нього питав мене. Той, ще не знакомий тобі чоловік, називає ся Ісусом Христом, а нарід кличе єго пророком. Він позискав собі поміж людьми богато учеників, котрі уважають його за щось надземського і всїм голосять, що він є Сином Божим і Сотворителем неба і землї і всего, що є видиме і невидиме на світї. З кождим днем доходять до моїх слухів ріжні цїкаві річи, що він навіть воскрешає мертвих і уздоровлює слабих і то лиш одним самим словом своїм.

Той Ісус, Кесарю, є середного росту, красний з лиця а його вигляд так величний, що кождий хто гляне на нього, мусить його полюбити і пошанувати. Волосє має він золотавої краски і довге, що спадає аж до уший; від уший же аж до рамен воно прибирає земної барви. А уста Ісусові і ніс його є правильні, бороду же має буйну, в серединї розділену на двоє, але вона не є дуже велика. Його очи блискучі неначе сонце, їх погляд поважний і лагідний, однак нїхто не може просто подивити ся в них за через тоту ясність, що бє заєдно з Ісусового лиця. Коли ви що говорить, то його бесїда переймає а коли він кого упоминає, то на плач збирає ся — коротко кажучи — він дає ся всїм людям любити, є ввічливий, веселий а при тім дуже поважний. Кажуть, що ще нїхто не бачив на його устах сміху, але що вже плакав, се видїли неодні.

Хто з Ісусом в розмову зайде, той чує ся щасливим і вдоволеним, однак він дуже рідко поміж людий показує ся а коли поміж них появить ся, тоді очаровує всїх своєю скромностию. Взагалї Ісус, то найлїпший чоловік, якого лише можна побачити, або помислити собі. А любить йосо дуже його мати, котра уходить за найпобожнїйшу невісту в сих сторонах.

Єсли ти, Кесарю, рад би видїти того чоловіка Ісуса, то дай знати а я зараз його до тебе вишлю. Цїлий Єрусалим чудує ся великим знанєм його, бо він нїколи нїчого не вчив ся а однак всьо а всьо знає. Зачерез те перед Ним кождий дрожить і кождий Його боїть ся а лиш дехто тихцем сміє ся з нього, коли його побачить. Саміж Жиди оповідають, що ще нїхто не відзначав ся такою мудростию і такими радами як то Христос а многі з них уважають Його за божеську особу і вірують в него. Нині знов з заздрости оскаржують Христа перед мною; мабуть боять ся щоб через почитанє єго не понизити твого величества, Кесарю!

Сам я дуже занепокоєний тими оскаржуваннями переворотних Жидів, бо лиха ще Ісус нїкому не зробив а добре все і всїм він робить а се пізнають тоті, що Христа пізнали, що від нього дізнали добродїйств і уздоровленя. Готовий я отже на послух твому величеству і зроблю всьо, що менї лиш прикажеш, кесарю. Оставай в здоровлю!

Найвірнїйший і найпокірнїйший твому величеству

Публїй Лентуль.

В Єрусалимі, дня VII. індикта — X місяця.

* * *

От бачите, яке красне свідоцтво видав Божому Синови той римський намісник, поганин, що жив за часів Ісуса. А треба тямити на се, що він то свідоцтво видав лиш на підставі того, що бачив очима, що чув ушима, що після справедливости своїм звичайним розумом пізнавав.

Атепер спитаємо вас: Чиж не повинен кождий з нас видати Спасителеви ще красше свідоцтво від того поганина? Таж ми не простим розумом пізнаємо Ісуса, а в світлі святої віри і святого Євангелія ясно бачимо, що Він не є лиш звичайним чоловіком, але ще й правдивим Богом, Сином Божим!

ПОМІЧ МАРІЇ

Було се недавно в Парижи. Перед склеп юбілера (золотара), що стояв напротив церкви Непорочного Зачатя Матери Божої, заїхав ґрафський поїзд. Ґрафиня висїла і пішла до склепу.

З явним занепокоєнем, очима вохкими, споглядав візник на церков то на склеп.

"Не знаєш," — спитав він льокая, що сидїв коло него, — "чи довго позістане наша пані в склепі, чи ні?"

"Звичайно любить довго посидїти", вдповів льокай.

"Ну, если так" — відозвав ся візник, — "то потримай мені з ласки своєї коні а я скочу на хвильку до церкви".

Здивований льокай видивив ся на него, але таки взяв коні в руки тай промовив:

"Ну, та най вже буде й так, але не бав ся, бо знаєш, яка наша пані вередлива!"

Візник побіг хутко до церкви. Клякнув перед престолом Марії і з очима повними сліз зачав виливати перед Небесною Царицею свої молитви і просьби. Відтак ще раз поглянув на образ, — тихе зітхненє вирвало ся з єго грудий; він встав і вибіг з церкви.

Але якжеж налякав ся бідолаха, коли побачив, що ґрафиня єго випередила і нетерпеливо вижидала єго повороту.

"Щож то за спосіб?" — сказала пані дрожачим від хвильованя голосом і грізним поглядом змірила слугу.

"Най ясна пані мені дарують", — простогнав ні живий ні мертвий, — "я гадав, що ясна пані довше забавять

в склепі і тому хотїв", — тут голос єму задрожав і він безрадно глянув на паню.

"Ти хотїв — чого ти хотїв?" — повторила гнївно ґрафиня.

"Я хотїв" — і тяжке зітхненє вирвало ся єму з грудий — "попросити Непорочно Зачатої о здоровле для моєї матери".

Чоло ґрафині вирвнало ся.

"То ти маєш хору матїр?" — вирвало ся їй з уст.

"Так, ясна пані", — промовив слуга, — "мати моя вже від кількох місяців є тяжко хора". — Голос єго дрожав а очи зайшли сльозами і він розплакав ся.

"Де вона мешкає?"

Візник назвав улицю і число дому.

"Завези мене до неї".

Здивував ся бідний слуга. Вузкими неоларними вуличками покотив ся богатий, панський віз і станув перед нужденною хатиною при кінци вулиці.

"Ту лежить моя хора мати", — промовив візник.

Ґрафиня злїзла з повозу і зникла в низьких дверах. — По якімсь часї повернула. З вдоволенєм глянула вона на свого слугу.

"Добрим ти є сином", — сказала. — "Много доброго розказувала менї про тебе твоя мати — а і твою побожність хвалила, якої я сама днесь була свідком. Твоя побожність і твоє упованє на поміч Марії буде нагороджена. Я зарядила, щоби до твоєї хорої матери приходив щоденно лїкар — а сестра служебниця нею заопікує ся. — На нїчім їй не буде збувати. — А і ти можеш два рази денно — рано і вечером навідувати ся до своєї хорої матери".

Слези покотились по лици доброго сина, — не мав слів подяки для Непорочно Зачатої і для милосердної ґрафинї.

З явним вдоволенєм всїла ґрафиня і — віз покотив ся дальше назад до палати.

ДО ТИХ ДНІПРОВИХ ГІР

До тих Дніпрових тихих гір,
Де виріс перший хрест Христа,
Де правда Божа паплила
Руслом на край на руський сьвіт,
Як та роса на звялий цьвіт —
Крізь плач я шлю свій банний зір
До тих Дніпрових тихих гір.

Де ваша слава, блиск краси,
Княжої сили, де сьвяті
Рівноапостольні князі,
Що на Христову, честь, хвалу
Вбирали в бляху золоту
Київські храми і церкви?
Де ваша слава, блиск хвали?

Де ваші фани золоті,
Що шумно грали по степах
Князям на славу, а на страх
Поганцям диким, ворогам
Що на вколїшках коло брам
Били поклони до землї?
Де тоті фани, ті борцї?

Де ваша слава, де хвала,
І де стадо, що давно
Цїле, недїлене було,
Що по словам сьвятим Христа
Плило за кермою Петра
Як та згідливая сїмя
Цїла Україна моя?

Де те все дїлось? Так як бір
Валить ся в дїл в негоди день
Від громовиць, страшних пісень
Так вас звалив в дїл вражий кнут,
Братний роздор і схизми блуд.
. . . . . .
До тих Дніпрових тихих гір
Крізь плач я шлю свій банний зір.

ЦЕРКОВ А КУЛЬТУРА

Церков була завсїди розсадником правдивої просвіти і культури. Плекане уміетностий лежить в інтересї Церкви, бо несвідомість іде в парі з неморальностю і здичінем, та веде легко до невірства й забобонів. Релїгійні правди самі собою змушують церков плекати науки. Пояснене, узасаднене і оборона тих правд, спонукують до думаня, розумованя і студійованя всїх галузий науки. Звідси і численні релїгійно наукові (богословські) студії на університеті. Науки нашої релїгії не є за тим, щоби витворювати людий лїнивих до думаня. До основних дослїдів над природою Церков просто змушена. Вселенна, се преціньо книга, яка на кождій сторінці голосить безконечну мудрість Бога. Чим докладнійше хто перечитуе ту книгу, доходить до тим совершеннійшого пізнаня Бога і тим більше розгорюеть ся любовю до Бога. Церков мусить отже спомагати наукові дослїди. (Лев XIII.). Скільки то випередили инших ті народи, у котрих Церков могла розвинути свою повну дїяльність! Лише христіянство могло ублагороднити варварські народи Европи і з первісного дикого стану привести їх до такого степеня цивілїзації, що стали ся провідниками і учителями наших народів землї. (Лев XIII.).

Церков перша заняла ся образованем молодїжи і оснувала перші наукові заведеня. Вона дала початок до перших шкіл монастирських, катедральних і парохіяльних в часах Кароля Великого. Більша часть університетів

завдячує свій початок Папам. Деякі монаші чини, як Піяри, Венедиктини, Єзуїти, Василіяни, шкільні Братя і т. п. посвячували ся виключно науці молодіжи.

Церков зберегла від заглади більшу часть архітворів старинної доби. Середновічні монахи переписували власноручно знамениті твори поганських філософів і істориків і тим чином зберегли їх для потомности. У велких монастирських бібліотеках, в музеях і бібліотеках Папів, переховало ся також богато дорогоцінних архітворів старинної доби. Сам чин Венедиктів видав около 16,000 учених писателів, а чин єзуїтів понад 12,000.

Церков ставила завше найвеличавійші будівлї. Згадаймо на славні церкви середних віків, як на славнозвісну з великанської копули, церков св. Петра в Римі, якої будова (розпочала ся р. 1506.) тревала 110 лїт і коштувала 150 мілїонів франків. Згадаймо на прегарну церков в Кольонії, коло якої працьовано 600 лїт (1249---1880); дальше в Штрасбурзі (1015), Фрибурзі (1120), Ратисбонї (1275), Відни (1365), Ульмі (1377), Медіоляні (1386) і т. д.

Церков плекала завсїди дуже старанно красні штуки, музику, різбярство і малярство. Згадаймо на прегарний церковний спів. Для літургійного співу прислужили ся немало св. Амврозій, епископ медіолянський (†397) і Папа Григорій Великий (†604). Папи спомагали завсїди славних музикантів і співаків, пр. Палєстріну (†1594).

Два рази виступала Церков проти іконоборців, раз на Соборі в Нїкеї (787 р.) проти грецьких цїсарів, другий раз на Соборі в Тридентї проти Лютра і Цвінгля. — Найславнійші малярі як Леонардо де Вінчі (†1519), Рорреджіо)†1534, Канова (†1822) і инші тїшили ся опікою і попертем Папів. Слїд рівнож згадати, що якраз з монастирів вийшли перші славнійші малярі і в монастирях повстали перші малярські школи.

Церков перетворювала цїлі простори неужитків в догідні до заселеня і урожайні країни. Венедиктини і Цистерзи занимали ся в середних віках, головно в Німеччинї, корчованем пралїсів, осушуваném мочарів, управою рілї і т. д. Нині ще богато працюють в сім згляді Трапісти і инші монаші чини серед диких народів.

Священикам світським і монахам завдячуємо найважнійші відкритя. Діякон Флявіо Джоя винайшов магнес і морський компас (около 1300); Вайт, монах з Ареццо, винайшов камертон, уложив правила музики і гармонії звуків; Домінїканин Шпіна винайшов окуляри; Францїшканин Бертольд Шварц (около 1300) винайшов стрільний порох, Єзуїт Кірхер магічну ліхтарню і новий рід сочки (1646). Коперник, крилошанин в Франвенберзї, відкрив цїлу систему будови світа (†1507); Єзуїт Кавалїер винайшов методу виучуваня глухонїмих (1570), а французький священик Шарль Єне (†1789) усовершив її; Єзуїт Ляна винайшов спосіб научуваня слїпих читати; Єзуїт Секкі (†1878) винайшов спектральну аналізу; парох Кнайп з Баварії вславив ся на поли лїченя водою (†1897); католицький парох Шляєр в Лїцельштетен коло Констанції винайшов світову мову "Воляпік." Вороги Церкви кажуть що Церква є ворогом поступу і просвіти. Так, є ворогом, коли під поступом будем розуміти неморальність і безбожність, самолюбство і жажду уживаня! — Кажуть також, що Церков є ворогом свободи. Так, коли під свободою розуміють ся сваволю і зухвалість. "Надміром свободи є сваволя, а ся веде до рабства." (Плято).

о. Анастазій Левиньский

Наука о Службі Божій

XII.

ХТО УСТАНОВИВ СЛУЖБУ БОЖУ?

Перша Служба Божа була при послідній вечері Ісуса. Вправді Ісус Христос не вимовляв сих самих молитов і не заховував сих самих обрядів, які священик тепер при Службі Божій виголошує і заховує, але в головній части Ісус то само робив, що діє ся і тепер при Службі Божій. Ісус Христос перемінив хліб і вино в Своє тїло і в Свою кров і те тїло і кров під видами хліба і вина т. є Себе самого жертвував Свому Отцю небесному або Себе за нас принїс. Ісус Христос сказав: "Сіе есть тїло моє, еже за ви ломимое, т є се, се що я вам тепер даю, є моє тїло, що за вас ломить ся або приносить ся, то значить: се є моє тїло яке я завтра дам на смерть, але яке я вже тепер віддаю, жертвую мому Отцю небесному, щоби мав над вами милосерде." І подібно сказав: "Сія есть кров моя яже за ви і за многі ізливаемая во оставленіе гріхов" то є отсе є моя кров, яка за вас виливає ся на відпущене гріхів, то значить: се є кров моя, яку я за вас буду завтра проливати, але яку я вже тепер способом чудесним наперед за вас виливаю, жертвую, щоби ви одержали відпущене гріхів.

Однак Ісус не лише сам принїс сю святу жертву але сказав своїм апостолам: "Сіе творите во мае воспоминаніе," робіть то само, що я робив — перемінюйте і ви хліб і вино в моє тїло і кров і жертвуйте (моє тїло і мою кров) небесному Отцю. Ісус Христос приказав проте своїм апостолам і їх наслідникам від тепер відправляти Службу Божу.

XIII.

СЛУЖБА БОЖА ВІДПРАВЛЯЄТЬ СЯ В ЦЕРКВІ ВІД ПОЧАТКУ ХРИСТІЯНСТВА

Служба Божа, яку установив Ісус Христос і приказав апостолам відправляти, обходить ся, заховує ся в церкві від часів апостольських.

Се виходить із слів св. апостола Павла: "Імами олтар от него же не імут власти ясти служащії сіни." (Евр. 13, 10), то значить: маємо жертвенний олтар, з якого не можуть їсти, поживати сї, що служать скинії, то є жиди. Не міг св. Павло під олтарем розуміти хреста, бо з хреста не можемо поживати. Тож може бути тут бесіда лиш о Службі Божій.

То са ме доказують св. Отці. Св. Августин пише, що його мати, св. Моника, просила перед смертію, щоби за неї при престолї не забувати, і щоби він по її смерти приносив за неї Службу Божу.

Крім того маємо памятники цїлої церкви як східної так і західної, а то образи і олтарі, що вказують на Службу Божу. В Римі, приміром, находять ся підземні коритарі, так звані катакомби, де перші христіяни ховали мерців, а особливо св. мучеників, а там і тепер можна оглядати олтарі, на яких христіяни приносили Служби Божі.

XIV.

СЛУЖБА БОЖА ПРИНОСИТЬ СЯ САМОМУ БОГУ

Служба Божа може приносити ся лише самому Богу, бо через жертву покланяємо ся, або віддаємо найвисшу честь тому, котрому жертву приносимо, а таким є ли-

ше Господь Бог. Наколи би ми приносили жертву комуть иншому, пр. якомусь святому, се було би ідолопоклонством.

Нераз вправдї відправляє ся Служба Божа в честь Пречистої Дїви, Матери Божої або других святих, але се має означати, що при такій Службі Божій згадує ся Пречисту Дїву Марію, або святих та заносить ся прошене, щоби Бог удостоїв нас бути під опікою Пречистої Дїви Марії або святих. Коли приміром пр. відправляє ся Служба Божа в честь Непорочного Зачатя Пресвятої Дїви Марії, то властиво приносить ся жертва в честь самого Бога, але при ній дякує ся Богу попри другі добродійства, особливо за те, що дав незвичайну ласку Марії, силою якої ласки відоймив від неї гріх первородний перше, заки на світ прийшла і просимо заразом, щоби Бог заступництвом Непорочної Дїви і нам подав ласку, щоби ми могли стати непорочними, від гріха чистими і колись з Нею бут щасливими. В такий спосіб Пречста Дїва Марія почитає ся, бо мислимо о її ласцї, чеснотах і величности, але не так почитає ся, наче би ми їй Службу Божу приносили, бо така честь належить ся лише самому Богу.

XV.

В ЯКІЙ ЦІЛИ ПРИНОСИТЬ СЯ СЛУЖБА БОЖА ГОСПОДУ БОГУ?

Служба Божа приносить ся на те:

1. Щоби Бога прославити і се є жертва славословна.

Бог сотворив нас на Свою славу і тому ми маємо обовязок прославляти Бога, Йому честь віддавати. А чим висше стоїть особа, тим більша і достойнійша повинна бути честь, що їй віддає ся і тим ціннійшим повинен бути дар, що тій особі дає ся. Тому Господу Богу належить ся від нас честь найвисша, а дар найціннійший. А чи стати нас на такий дар? Як би всї ангели і люди тисячами лїт

Бога безнастанно вихваляли, як би всї за Бога житє своє пожертвували, — се всьо далеко не було би такою честю яка Богу належить ся, бо ангели і люди є лиш сотвореннями і нїчого не значать перед Богом (Ісая 40, 17).

А щож ми значимо перед Богом, ми, що не є ані ангелами, ані людьми совершенними, але грішниками, що Бога так часто і так тяжко ображаємо, від котрих Бог повинен би з відразою відвернути ся. Як же можемо Бога належито вихвалити і Йому достойну віддати честь?

Та хоч ми дуже бідні самі собою, однак ми богаті через Службу Божу. В ній дарує нам Ісус Христос себе самого, Свою жертву, Свої заслуги і в такий спосіб можемо Богу честь віддати таку, яка Богу пристоїть. В Службі Божій приносимо Богу Ісуса Христа найсвятійшого, найчистійшого, на якім нема ані тїни гріха, який є сам Богом, безконечно великим, святим і величним, як Отець; ми приносимо Богу Його послушенство, у якім віддав ся Свому Отцю небесному і через яке звеличав Бога, — приносимо всї Його молитви, Його труди, терпіня, гірку смерть, які Ісус в честь Свого Отця небесного сповнив і перенїс.

І так як Бог Отець прославив ся житєм Ісуса Христа повним пожертвованя і Його смертю хрестною, так прославляє ся щоденим її відновленєм.

З тою почестю Бога не може рівнати ся жадна инша. Як би Пречиста Дїва Марія пожертвувала свої молитви горячі і свої гіркі туземні терпіня, як би всї хори ангелів безвпинно вихваляли Бога, як би мученики принесли всї муки Богу, ісповідники свої чудні дїла покаяня, а дївиці свої борби побідні — се всьо не може станути на рівні з тою честю і славою, яку Ісус Христос віддає Богу одною Службою Божою, А що Ісус Христос нам свою жертву, Службу Божу подарував, то жертва Ісуса Христа є і нашою жертвою і Отець небесний і нашу жертву приймає з уподобанем, споглядаючи на безконечні заслуги Ісуса Христа.

2. Служба Божа є і жертвою подяки.

Коли ми дістаємо від кого які добродійства, то нашим обовязком за них подякувати, а то тимбільше, чим більші добродійства, які ми одержали. А безчисленні є добродійства, які маємо від Бога. Пригадаймо собі на жите і здоровле, розум, память, на поживліне і другі дари, які ми що дня одержуемо. Пригадаймо собі на те, що належимо до правдивої церкви Христової, на ласку св. Хрещеня, через яку остали ся ми дітьми Божими і наслідниками неба, на великі ласки, що нам подають Тайни Покаяня і Найсв. Евхаристії і на другі ласки які одержуемо.

І за всї ті добродійства ми повинні Богу дякувати і то так, щоби та подяка була тілько варта, що варта добродійства Божі.

Але що можемо Богу дати? Коли Товій, якого ангел провадив, вернув щасливо до дому, хотїв своєму провідникови дати половину майна, що його приніс, хч і то здаваол ся йому за мало. А щож ми можемо дати Господу Богу? Хоч би ми дали Господу Богу всьо, що маємо, Хоч би ми Богу посвятили всї наші сили, хоч би ми Богу і жите пожертвували в знак нашої вдячности — се всьо не було би достойною подякою, бо то всьо і так належить до Бога.

І тут приходить нам з помочію через Службу Божу Ісус Христос, бо він даруе нам свої заслуги. З тими скарбами можемо станути перед Отцем небесним і казати: Небесний Отче! Ми не в силї подякувати достойно Тобі за всї Твої ласки і добродійства, але тут видиш Свого Сина, Він дякуе за нас. Ми жертвуємо Тобі Його і Його подяки, які приносив у Своїм туземнім житю і ще тепер приносить — прийми яко нашу подяку за Твої добродійства.

3. Служба Божа є і жертвою примиреня, щоби Бога за принесені образи переблагати.

Кілько тріхів люди сповняють що дня! Як часто ми Бога образили! Тепер погадаймо чим є поодинокий гріх в очах Божих! Задля одного гріха струтив Бог до пекла

безчисленїх ангелів невисказано красних і щасливих, що стали через гріх дуже гидкими і так нещасливими, що жаден язик сего описати не в силї. Погадаймо дальше: кілько гріхів маємо! І так маємо стати перед лицем Бога, котрого ми образили. Щож маємо зробити, щоби Бога переблагати? Наше жите не мае вартости перед Богом, а навіть як би ми його серед найбільших мук пожертвували, се не було би вистарчаючою карою за образу Бога безконечно величного, святого. Ми мусїли би підпасти справедливій карі за наші гріхи і вічно пропасти, як би ми в Ісусї Христї не мали средства Бога переблагати.

В Службі Божій сам Ісус Христос мов би кличе до сво го Отця небесного: "О Отче! се правда, що люди Тебе тяжко образили, що не заслугують на милосерде — але задля мене пощади їх! Погадай, що я, щоби спокутувати їх непослух, був через 33 лїт послушним, послушним аж до хрестної смерти! Погадай, що я сю кару, на яку вони заслужили, приймив на себе і перетерпів! Дивись на мої рани, дивись на мою кров, яку я за їх гріхи пролив і змилосерди ся над ними! Не карай їх, але дай їм ласку і прощене. І Отець милуе ся задля Свойого Сина і здержуе грім своєї караючої справедливости.

Колиж Служба оБжа мае таку велику силу примиреня, могло би декому здавати ся, що не треба сповідати ся гріхів, лише прийти на Службу Божу і вже гріхи будуть відпущені. Тяжкі гріхи відпускають ся христянинови лише в Тайнї Покаяня. А щоби ми могли в тайнї покаяня одержати прощене гріхів, мусимо мати правдивий жаль, а таку ласку правдивого жалю одержуемо коли побожно слухаемо Служби Божої.

Крім ласки жалю одержуемо ще в Службі Божій прощене дочасних кар за гріхи. Дочасні кари, та кари, які маемо перетерпіти, хоч нам дарують ся гріхи і вічні кари. Сї дочасні гріхи мусимо відпокутувати або в сім житю через те, що терпеливо зносимо прикрости або сповняемо

діла покаяні або стараємо ся доступити відпусту — а коли тут не відпокутуємо, мусимо їх спокутувати в чистилищи. В Службі Божій маємо легкий спосіб сї кари відплатити і охоронити себе перед тяжкими карами чистилища.

4. Служба Божа є в кінци жертвою просительною, щоби одержати поміч у всіх потребах душі і тіла. А такі потреби безчисленні. Що дня потребуємо поживи, убрания, здоровля і т. п., що дня можемо заслабнути, стати біднійшими і т. д. Ще більше помочі потребуємо для душі. Без ласки Божої не можемо ні найменшої покуси побороти, ні найменшого добра сповнити, яке причинило би ся до нашого спасеня. Але чи схоче Бог нас послухати, нас, що ображаємо Бога все, що часто над'уживаємо Божих добродійств? І тут знова приходить нам з помічю нашій слабости і убожеству Ісус Христос, що нам даруе Себе самого і всї Свої заслуги.

В тій самій хвилї, коли Служба Божа за нас відправляе ся, сам Ісус Христос предкладае наші прошеня Отцю небесному і каже: "Глянь, о Отче! люди просять о сю ласку. Я знаю, що вони на те не заслужили, але дай їм, о що просять задля мене. Я їх так люблю, що всьо за них перетерпів і їм заслужив ласку. Тому дай їм те задля мене.

Як би ми знали, що причиста дїва зі всїми ангелами і святими станула перед престол Божий, щоби за нас просити, чиж не набрали би ми упованя і не молили би ся сердечно? А тут, при кождій Службі Божій сам Ісус Христос просить за нас, а то більше значить як би вї ангели і святі молили ся. Тому з повним упованем просїм в Службі Божій у всїх потребах, небезпеченствах і покусах.

ПІД РОЗВАГУ

Отсе беру ся коротко написати дещо про українські часописи і виказати по змозї їх блуди і брак пляну і доброї волї. Не роблю сего зі злоби, або з ненависти, але для добра загального задля котрого, як думаю, виходять всї укр. христіянські часописи та книжки. Часопись кожда має свою мету, свою ціль. Всї вони проголошують просвіту, економію, релїгію, народність, що дуже важним є для загалу для котрого сї письма виходять. Однак понад всьо часопись кожда повинна одну марку ще собі додати — а то христіянську де крім матеріялу так потрібного нам повинна містити етику і мораль Христа. Сего на жаль не подибуємо, або дуже рідко в наших укр. часописях. Не маю на метї доказати анї критикувати католиків, анї пре свитеріян анї націоналістів, але беру загально всїх, тому що всї суть христіянами і пишуть для хрещеного міра. Щоби аж надто не розводити ся, я зачну саму річ.

На питане людий, що стоять при часописях що нам писати, мусимо вперед еконстантувати факт чи в нашім народї є всесторонно вияснений і достаточно угрунтований наш христіянський світогляд. Досвід говорить, що на жаль ні! Тому кождий з ВП. Панів Редакторів повинен дати цілий ряд популярних, цікавих статей, які пояснювали би дану ідею. Поясним красно народови житє і науку Христа, даймо ясне поняте політичного і суспільного поступу, свободи, справедливости, права, маючи на увазї становиско світогляду Христа, вияснім обовязки заглядом своєї родини, народу і цілого людства, а дальше учім що правдивий поступ не полягає на невільництві, грабежі, убійстві, але на ширшій праци і борбі з тим всїм, що стоїть на перепкоді правдивого поступу. Се всьо зробім, опираючи ся на примірах людства.

Видаючи укр. часописи, як згадав я, потреба мати на увазї, що вони мають бути великим чинником в вихованю христіянського характеру. Се дуже важне і трудне

завданє. Однак розвязку сю можна знайти в писаню систематичного і плянового представленя шляхотних характерів хр. житя, яке можна знайти в давній бувальщині св. Церкви. Се признає св. Іван Золотоустий. "Є зеркало духове і далеко лучше та пожиточнійше від тамтого (звичайного); воно не тілько показує гидкість, але також зміняє єї на нескінчену красоту, если того бажаємо. А тим зеркалом є память святих мужів і історія їх щасливого житя, читаня св. Письма, заповіди від Бога нам дані. Если хоч раз схочеш глянути на образи тих святих, то побачиш гидкість твоєї душі, а побачивши єї нічого иншого не будеш потребувати — аби єї позбути ся. Бож зеркало на то нам і придатне та викликує легко зміну" (том IV. 8.). Се всьо мусить бути писане в формі короткого оповіданя або новельки, щоби представити читателеви ясно чесному і вщепити єї в душу чоловіка.

Сей обовязок тяжить на укр. часописях. Однак не ви старчить говорити і защіплювати христ. етику в христ. душах, але треба подати читачам на чім та етика спочиває, бо подібна наука голошена христ. часописями, без сильної підставы, сталаб безхосенною. Тому треба розширити здоровий погляд на св. Письмо, на Церков, а консеквентно виказати правдивість і свідомість єї науки, отже се друга точка під розвагу. Се є конечним в теперішних часах, бо не лише лібєральний табор нас всіх атакує, але також консервативний, реакційний, або і москвофільський. Сей послїдний для нас дуже небезпечний, бо виступає він у нас під ріжним іменем навіть і українським, а виступ єго не отвертий, тілько підступний, який систематично роздирає наше сумлїнє. Нераз подібні людцї стають в оборонї чито покривдженої кат. церкви, чи православної, чи пресвитериянської, але вони роблять се в тій цїли, щоби приспати нашу чуйність. Доказом сего є історія Церкви, часописи укр. і кацапські. Проти сеї облуди деморалїзуючої мусимо рішучо виступити. Звертаю особлившу увагу на се тому, що се о много небезпечнійше для нас чим лібералїзм, бо сей послїдний так

довго будує, як довго наш нарід не є достаточно обізнаний з христ. поглядом на ті справи, які лібералїзм порушує. Коли поясним як слїд сей погляд народови, небезпеченьство мине, бо здоровий орґанїзм зачне реаґувати проти всякої недуги.

Коли сей закид я позволю собі зробити не маю на примітю одиниць але цїлий інтелїґентнійший загал, котрий сю роботу веде може часом несвідоме або зовсїм над тим не застановитись. І подібна праця є дуже небезпечна для загалу зживши ся з єю наукою мимо доброї волї не можуть з нею розлучити ся.

Застановляючись над виповненем другої точки, яку я навів висше, велику прислугу приносе нам се коли спопуляризуємо історію церкви вселеньскої взагалї а нашої особливо. Хай би наш нарід пізнав чим для него Церков і христ. засади і нехайби зрозумів, що єго доля є тїсно звязана з долею Церкви.

Нова небезпека, яка грозить укр. загалу, а на що повинні часописи звернути свою увагу є се, що богато з наших людей відступило від христ. Церков. Безперечно при Церквах притримує нарід священьство, однак не судилось нам мати достаточного числа священьства, якіб як слїд могли задоволити бажане людий. В тім помоглиб дуже богато укр. часописи, если їм христ. засади і христ. наука лежить на серци.

Дальшою точкою, яку належалоб онерти вже на підготовленій почві є виготовити статї апольоґетичного змісту. Тут нераз конечним є представити людям не оден блуд обєктивно так, як він є сам в собі не подаючи від себе жадних власних коментарів. Звичайно наші поступові круги пр. соціялїсти, використовуючи сумне і незавидне положене нашого робітництва, подають яму яко успішне средство проти сего зла приставаня до їх програми. Вони обіцюють їм золоті гори, однак не дають жадного доказу чи придуманий лад є можливим до введеня в житє, або чи сей лад введений в житє може бстоятись без Божих засад. На се дають такі поступовцї ось яку відпо-

від: "Якось то буде, не журіть ся тим". На се треба уважати і людий від сего лиха відводити, бо недбальство укр. часописий в тім згляді колись сумно відобе ся на цілім укр. загалови і сего будемо жалувати.

Від часу до часу помістити треба статю полемічного змісту. Писати обєктивно, спокійно, тактивно, без напастий і лайок, щоби сам читач виробив собі свій світогляд і ним руководив ся. Сего учив сам Спаситель, посилаючи Апостолів каже: "учити всіх народів" розуміє ся без лайки і ганьби, а коли їх не приймуть то порох омести з ніг.

Таку задачу після мене малиб всї наші христ. часописи і такої програми після моєї думки малиб тримати ся наші укр. часописи.

Не треба забувати, що кожда укр. часопись має бути також і учителькою часом і релїгійного житя. На жаль у нас сего не бачимо. Робить ся вправдї дещо в тім напрямі, однак се не є робота, але партацтво, бо мусить она так назватись, коли не бачимо щирости. Найлїпшим доказом се, що укр. часописи до тепер не дали жадного конкретного доказу своєї роботи на тім поли. Чиж видали або написали путнього в тім напрямі? Діла говорять за себе і до сего не треба жадних коментарів. Крім кількох передруків, котрі обчислені лише на користь свого, нїчого не бачимо, а час був на се, щоби показати час від часу свій щирий христ. дух.

Щож отже друкують укр. часописи? Кільканайцять їх найдеш в Канадї? Всьо, крім сего послїдного, і то так погано, що часом і встидно взяти укр. часопись в руки. Нема анї порядку в вислові думок анї цїли, отжеж і наслїдки такої писанини, які маємо тепер.

Нераз лучає ся, що в укр. часописях побачить ся і нїби полємічну статю. Чи вони суть такими даю під розвагу читачам, котрі на полеміцї розуміють ся. У нас справу загальну, зносить ся всегда до одного знаменника особи і обертає ся еї на всї сторони. Сеж дає доказ що у нас нема зрозуміня повного як писати на подібну тему.

Часом трафляє ся що розбирає ся, критикує ся або боронить ся справу дуже важну і загальну, котра має принести щось позитивного для читачів. У нас річ противно має ся, бо кожду поважну справу зачинає ся від особи і кінчить нею та дивимо ся хто писав а не що писав. І часом аж жаль, що загальна поважна справа сходить на особу і виливає ся свої жалї чи бруди на весь загал. Се варто взяти під розвагу і застановити ся глубше над сим.

ПІД ТВОЮ МИЛІСТЬ ПРИБІГАЄМ

Чим є Пречиста Дїва для нас? Пречиста Дїва для нас є материю. Ісус Христос вмираючи на Хрестї, сказав до св. Івана, показуючи на Пречисту Дїву: "Сину, се мати твоя!" Що сказав Ісус до него, се тичить ся і нас. Ми всї сини Пречистої Дїви, а Вона нашою материю.

Коли-ж так, то і відносини наші до Пречистої Дїви як синів до матери, а Пречистої Дїви до нас як матери до своїх синів. І воно дїйсно так є. Бувае в хатї таке, що дитинї конче потрібне, а мати злїсна, недобра, чи розгнївана навіть і в той бік не дивить ся, або на відворіть! Мати добра і гідна, любить дитину, а дитина замість попросити о що, то ще відворкує і сварить ся. Чи се є відносини дїтий до матери, а матери до дїтий? Нї! Чому? Бо нема в тих відносинах синівської любови до матери і материнської любови до дїтий. Отже без любови, без синівського довіря не може бути мови о наших відносинах до Пр. Дїви Марії, як синів до матери, а тимсамим Пресвятої Дїви Марії, як матери до нас. Сказано, що бувае мати, яка не хоче вислухати просьби своєї дитини. А якою материю є Пречиста Дїва Марія! Пишуть святі Отці, що нїколи не чувано, аби хто, просячи о що Марію, вона його не вислухала. Чи правда се?Возьміть в руки річники людства і переконайте ся! Є їх так богато! Що з сего видно? Видно, що Пречиста Марія вислухуе всїх тих що як дїти просять Її так, як треба просити матїр Отже

се є доказом, що як наші відносини до пречистої Діви є такі як синів до матери, а такі повинні бути, то Пречиста Діва Марія, буде для нас матерію, або її відносини до нас будуть як відносини матери до дітий!

Оттак бувало від давних віків, таке буде і до кінця світа. Пречиста Діва Марія буде для нас материю, нас люблячою, доброю, але тільки тоді, як ми з синівським довірем будемо горнути ся до Неї і будемо просити її о що, але так, як просить дитина щиро, сердечно, свою люблячу маму.

Гарна є у нас молитовка, що зачинаєсь словами: "Під Твою милість прибігаєм...." Значить у тій молитовці говоримо, що горнемо ся, приходимо до Пречистої Діви Марії як до милостивої люблячої нас Неньки. Мовимо що дня таку молитву! Але коби ми дійсно робили так як у тій молитві говоримо, то би інакше було між нами. А нам Українцям треба тепер тої милости і ласки Пречистої Діви Марії, бо прийшла скрутна пора.

Тому в сім місяці маю, горнім ся до Пречитої Діви Марії. молім ся до Неї, "Цариці Руського Краю," щиримі дитинними нескверними устами о її поміч та її милість словами красної молитовки: "Під Твою милість прибігаєм."

ОТЧЕ НАШ

Якийсь чоловік безженний, ощадний і богатий захорів. Цілий вік він вів себе, як здавалось прилично, для того була надія, що уцтиво може закінчити житє. Але надія завела, а се для того, що сей чоловік хотяй на вні видавав ся несогіршим, в серцю чув велику любов до гроший і був пристрасним поклонником гроша. Поки він був здоров, своє божище-гроші потрафив скривати під покрив кою ощадности, а захорів, всьо вийшло на верх. Бо коли бачив, що смерть зближає ся, дасть йому розвід з грішми, зачав кликати: "Дайте менї мої гроші"! Ті, що були коло

хорого, подали єму гроші, що лежали в столику. Хорий горячково пригорнув їх до себе, і голосом ослаблим захарчав: "Дайте менї ще більше гроший". Умираючому не відмовляєсь нїчого, отже присутні виймили гроші зі скрині і дали їх хорому. Хорий тїшив ся мамоною і пригортав до серця, вдивляв ся в неї і все повторяв: "Мої гроші, мої гроші, дайте менї більше гроший". За хвилю він ослаб цїлковито і не міг говорити, але губи ще всепорушались і хто приставляв ухо до єго уст, чув ледви замітний шепіт конаючого: "Мої гроші, мої гроші, більше гроший" — і в тім помер.

Бачиш, що значить мати инших Богів поруч і висше Бога?... А ти який? Чи не ставиш в своїм серци божища, що зве ся захланностию? — Якийсь священник оповідав, що в однім часї заосмотрював на дорогу до вічности двох хорих; одного публичного розпустника, а другого захланного на маєток. І щож? Розпустник покаяв ся і терпеливо зносив передсмертні болї, бючись в груди, а захланник помер в розпуцї, з проклонами на устах та такою смертю, що не дає надії на щасливу вічність. Що ти на се?

Може ти не поклонник золотого телца і гроші не є твоїм божищем, але щож з того? Кромі грошей оставлять люди богато божищ в своїм серци. Питаєш яких?

Молода жінка має першу дитину і так в дитині заслїпилась, що поза дитиною нїчо не бачить; дитина для неї божищем. Сей малий Іванко чи Маринка забрав єї цїле серце для себе і вона всї обовязки занедбує і о Бозї перестала думати, так собі замакітрила голову дитиною. Чи дитина для такої жінки не є божищем, що вона єго ставить поруч Бога, — коби лише не висше Бога? — Ой жінко, жінко! Нїчо дитина не втратила би, коли би ти лїпше пильнувала обовязків зглядом Бога і обовязків свого стану. Що більше, дитина на тім зискала би, бо ти виховала би єї в боязни Божій,, для Бога.

Люди боять ся людий нераз більше як самого Бога і люди від людий сподївають ся і на людий числять більше

як на Бога. Отже люди з людий творять собі Божище. — Якийсь любитель цїсарський попав в смертну недугу, Цїсар прийшов єго навідати, а то жаль єму було любимця, каже: "зажадай від мене, чого хочеш, а я тобі всьо дам". На се любитель: "Цїсарю! дай менї здоровле" а цїсар каже: "З щирої душі, я тобі дав би, коли би я міг, но ти сам знаєш, що се все не в моїй силї". Тодї хорий відвернув ся від цїсаря, зачав плакати і нарікати: "О я нещасливий! Я цїлий вік служив чоловікови і дбав, щоб єму приподобатись, а він менї, коли я в такій потребі, не годен помочи. Чому я не служив Богу, що є паном житя і смерти, чому я на Бога забував?"

Або ще такий приклад. Влюбилось дурне дївча в пару гарних вусів, перед ним була вона набожна, скромна, послушна, а тепер всьо змінилось, бо в єї серци розсїв ся парібок та став для неї божищем. Вона вже не думає о Бозї, бо божище заняв всї змисли. Не має давного нахилу до набожности і до служеня Богови, бо передумує, як при служити сябожищеви. Давнїйша несмілість і скромність десь також подїли ся і вона готова наразити ся на ганьбу у людий, готова і душу загарити в пекольних муках, щоби лише йому приподобатись. — А що, чи не правда?

Або має чоловік жінку і ся жінка не одному божищем. Чому? Бо є чоловікови, що задля жінок вирікають ся світа та Бога. Як се? Річ проста; не хоче ся жінцї іти до церкви, а самій кучно сидїти в хатї, чоловік задля неї, щоб не скучила, опускає Службу Божу. Або забаглось жінцї допечи сусїдам і каже чоловікови безвинно процесувати, чоловік слухає бабської намови і лїзе в гріх. Або захотїлось бабі робити в себе гучну гостину, а чоловік сейчас по горівку і щоб бабі догодити, поїть людий, що аж на рачках вертають домів. Кому такий бабій служить: Богови, чи жінцї?

Всїлякі є божища, Буває і таке, що баба—шептуха, або хлоп—знахор є божищем, до якого люди їдуть з поклоном по кілька миль. А чого їдуть? Гадають бідачиська,

що шептуха або знахор щось знає. А відки знає? Від Бога, ні; з науки,також ні. Отже гадають люди, що шептуха і знахорі знають щось від злого духа. Длятого їдуть кланяти ся і платять грошї, щоби через поміч злого духа вилїчити зі слабости або дізнати ся, хто вкрав коня. Чи не є се шукати инших Богів? По правдї всї шептухи, знахорки, картярки, знають стілько, що ти. Але коли ти до них вдаєш ся, що при помочи злого духа вони тобі поможуть, знай, що ти тяжко грішиш, бо шукаєш собі инших богів.

Поїхав наш чоловік до Канади. В старім краю він держав ся своєї прадїдної католицької віри. В новім краю захотїлось єму віри нової, бо гадає, инший Бог тут в старім краю, а инший там в Канадї. І що він робить? Біжить до серафимцїв свистунівських і оповідає, що Божої віри він вирікає ся а приймає ся віри Василя зі Саскатуну. Як се назвати? Се зве ся переступленєм першої заповіди Божої, не будеш мати инших богів крім Мене.

Нехай, що ти нїяких божищ не маєш, нехай, що твоє серце не є напхане, нехай жидівський крам, всякими предметами, що ти їх ставив би божками для себе; але чи нема в твоїм серци холодности для Бога?

Ти віддав доньку або оженив сина. Вони мешкають ледви кілька хат від твоєї, а до тебе не навідують ся, хотяй що день їдуть попри твою хату. Лиш в велике свято раз або два рази на рік заглянуть до тебе на хвилю, скажуть кілька слів і їдуть до своєї ати. Що ти на се? Чи скажеш, що ті дїти тебе любять. — А ти зглядом Бога як поступаєш? Чому ти лиш раз в рік приступаєшдо св. Причастія, хоч маєш стілько нагоди частїйше лучити ся з твоїм Богом? Чи не любиш Бога цїлим серцем? Чи Бог є предметом твоїх думок і бажань? Чи ти в радости в журбі, в праци і в часі відпочинку памятаєш о Бозї? Здає ся, що нї. Бо ти для Бога холодний і Бог не є паном твого серця. До тебе відносять ся слова обявленя св. Івана: "Ти не зимний, ні горячий, для того зачну тебе випльовувати з уст моїх".

Уважай, християнине, що минає гарна весна, минає тепле літо, приходить холодна осінь, а опісля морозна зима. Що варт цвіт, що вкаже ся на дереві в осінній порі? Він не годен дати овочу, він мусить змарнитись. А твоя весна минає і літо твоє добігає кінця, памятай, що хоть в осени літ твоє серце схоче видати цвіт любови Божої, та принести овоч, се вже для многих запізно; отже памятай, щоби і для тебе не було запізно.

З КАТОЛИЦЬКОГО СВІТА

Завдяки заходом укр. дипльоматичної місії в Римі, Ватикан згодив ся вислати на Україну Монсіньора Дженокві, котрий має прийти з духовною помочею нещасному населенню.

Ґенеральний вікарий, дієцезиї у Віннїпеґу о. І. Блєвр став іменований дом прелатом Єго Святостию Венедиктом.

Найстаршим священником є о. Дандуранд, Облят, котрий вже є священником 79 літ, а уродив ся 23. марта, 1819 р. в Ляпрері, Квебек.

Велику сензацію в Лондоні викликав перехід анґлїканської церкви разом з вірними і священниками до кат. церкви. Инші утворили орґанізацию "Вільних Католиків", яка накидає ся на анґлїканську церков. Відчити про кат. церков в сій орґанізації дає Др. Адриян Фортеску, котрого спеціяльно запросила повисша орґанізация.

Лицарі Колюмба Саскачевану, Манїтоби і Онтерійо зачали збирати фонд на будову українеьких церков і шкіл. Коби наші орґанізації могли вже про щось подібноог подумати і скріпити в той спосіб наше істновене яко Українців.

П. Таперо, акт. преміер Квебеку оповістив, що право заховане неділї походить від Оттави і обовязує і Квебек. Склепи і театри, які не повинують ся повисшому правови будуть відповідно карані.

Недавно тому помер в Римі кард. Джустінї. Жите єго було повне праці і яко такий зднав собі велику повагу від Єго Святости. Відзначав ся як великий знаток канонїчного права. Лишив своєму наслїдникови дуже важне і відвічальне становиско, яке сам сповняв з посвятою. Похорони відбулись 20 марта в присутности 21 кардиналів.

Турки змасакрували більше чим десять тисяч Вірмен, а між ними десять католицьких епископів.

Українське Пресове Бюро доносить, що народна ґрупа (католицька) в італїйськім парляменті, яка числить 106 послів, згодила ся взяти участь в твореню кабінету під умовою, що правительство визнає независимість України.

ДА СВЯТИТЬ СЯ ІМЯ ТВОЄ

Кількоро маленьких дїтий пішло в лїс по суниці. На збиравши їх до волї в кошички вертали домів. Переходячи попри зруб, де робітники вирубували дерево, побачили на смерецї завішений образ Христа Спасителя. При родний вінець зелений вкрашав образ, а вираз Розпятого мимоволї пробуджував прохожихдо молитви.

І наші малі дїти, побачивши образ, відложити кошички, клякнули на зеленій муравї і молили ся довго, по божно: — Отче наш, іже єси на небесїх; да святить ся імя Твоє; да прийдеть царствіє Твоє;...!

Нїхто не переривав дитячої молитви, що плила з невинних грудей, лиш легонький шепіт вітру і щебетане пташин зміцновали дїточі молитви.

А отсе нараз вчули дїти якийсь сміх. Оглянулись а за ними стояла купа робітників, що як раз підтявши величезне дерево, мали єго повалити.

В сторону дїтий посипались дотинки і сміхи від тих невірників так, що дїти забравши коники, перервали молитву і забрались домів.

Але не ввійшли кількапайцять кроків, як зчинив ся величезний крик і стук.

Дїти оглянулись, а їх очам представився страшний вид. Під величезним деревом лежало трех пригнетених на смерть робітників. Решта щасливо вратована онїміла дивилась на те страшне нещастє, а їх лиця здавалось говорили:

— Нещасний той, що забув на слова: Да святить ся Імя Твоє!

За відомостію і дозволом Преосвященого Ординаріяту

НИВА

Число VI.-VII. 1920 Рік І.